

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Γ. Γ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ – Γ.Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

31 ΙΑΝ. 2014

Σελίδες απάντησης : 4
Σελίδες συνημμένων : 3
Σύνολο σελίδων : 7

Ταχ. Δ/ση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
ΤΗΛ. : 213 15 14 305
Email: gemporiou@gge.gr
FAX : 210 3837843

Αθήνα, 30/01/2014

Αριθ. Πρωτ.: Β13-7

ΠΡΟΣ :
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων (2)

ΚΟΙΝ.:

-Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Γρ. κ. Υπουργού
-Βουλευτή κ. Ι. Κουτσούκου

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Ερώτηση του Βουλευτή κ. Ι. Κουτσούκου.

Σχετ.: Ερώτηση 5322/10-01-2014.

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Ι. Κουτσούκος, με θέμα : **«Μέτρα για την αντιμετώπιση του ανοίγματος μεταξύ τιμών Παραγωγού – Καταναλωτών (ψαλίδα) στα αγροτικά προϊόντα»** και κατά το μέρος που τα διαλαμβανόμενα σε αυτή εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Γ.Γ. Εμπορίου – Γ.Γ. Καταναλωτή, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα :

Από τα μέσα του 2011, δυνάμει της υπ' αριθμ. 3/2011 Αγορανομικής Διάταξης (ΦΕΚ 1502/Β/17.06.2011) οι τιμές πώλησης των νωπών οπωροκηπευτικών διαμορφώνονται ελεύθερα, με βάση την προσφορά και την ζήτηση στο πλαίσιο του **υγιούς ανταγωνισμού**, σε όλα τα στάδια διακίνησης και εμπορίας μέχρι τον τελικό καταναλωτή.

Σκοπός της απελευθέρωσης των τιμών ήταν η διασφάλιση των συμφερόντων των παραγωγών οπωροκηπευτικών και της οικονομικής επιβίωσης των ελληνικών επιχειρήσεων, αλλά και για να δοθούν κίνητρα στις επιχειρήσεις αυτές να δραστηριοποιηθούν **ανταγωνιστικά** και μεταξύ τους προς όφελος τόσο των ιδίων όσο και του καταναλωτικού κοινού.

Στην προσπάθειά μας λοιπόν για προστασία του Έλληνα καταναλωτή, σύμμαχος μας είναι η Επιτροπή Ανταγωνισμού, που είναι αρμόδια για την **εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού** και για την επιβολή κυρώσεων στις επιχειρήσεις που επιχειρούν να στρεβλώσουν την αγορά.

Από τη μεριά του το υπουργείο Ανάπτυξης **στηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής Ανταγωνισμού** και προχωρά στην **αξιοποίηση των εισηγήσεων της Επιτροπής** με σκοπό την εξάλειψη των ρυθμιστικών εμποδίων που ενδεχομένως δημιουργούν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η πρόσφατη κλαδική έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού για τα οπωροκηπευτικά. Το υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας λαμβάνει πολύ σοβαρά υπόψη τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την έρευνα και σε όσους τομείς απαιτούνται νομοθετικές παρεμβάσεις για ενίσχυση του ανταγωνισμού, άρση εμποδίων,

μείωση του κόστους και εκσυγχρονισμό των δομών διακίνησης των προϊόντων, αυτές θα προχωρήσουν άμεσα με στόχο να υπάρξει όφελος τόσο για τους παραγωγούς, με την ισχυροποίηση της θέσης τους στην αγορά όσο και των καταναλωτών με τη συγκράτηση των τιμών.

Ήδη το Υπουργείο Ανάπτυξης προχώρησε στη συνολική **αναθεώρηση των αγορανομικών διατάξεων** και τη θέσπιση σύγχρονων κανόνων διακίνησης και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών. Η απλούστευση του νομοθετικού πλαισίου (τα 363 άρθρα της Αγορανομικής Διάταξης 7/2009 ανέρχονται πλέον σε 152) αποσκοπεί στην άρση των αδικαιολόγητων και υπέρμετρων εμποδίων που δημιουργούσαν κόστος στις επιχειρήσεις, περιορίζαν τον ανταγωνισμό και είχαν άμεσο αντίκτυπο στα επίπεδα των τιμών. Παράλληλα, ολοκληρώθηκε η **απλοποίηση του αγορανομικού κώδικα** μέσω της κατάργησης περιορισμών που έχουν επιπτώσεις στην τιμολόγηση, στις εξαγωγές, στην πώληση και στην προώθηση προϊόντων. Σκοπός των δύο αυτών έργων, ήταν να δώσουν ανάσα στην αγορά, απελευθερώνοντας υγιείς επιχειρηματικές δυνάμεις και παράλληλα ενδυναμώνοντας την ασφάλεια δικαίου για τους καταναλωτές.

Οι ελεγκτικές υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, με στόχο τόσο την **προστασία του καταναλωτή** όσο και την **εύρυθμη λειτουργία της αγοράς** διενεργούν καθημερινά τακτικούς και έκτακτους ελέγχους ως προς την εφαρμογή των κανόνων ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών¹ και στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνονται παραβάσεις επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις (διοικητικές και ποινικές).

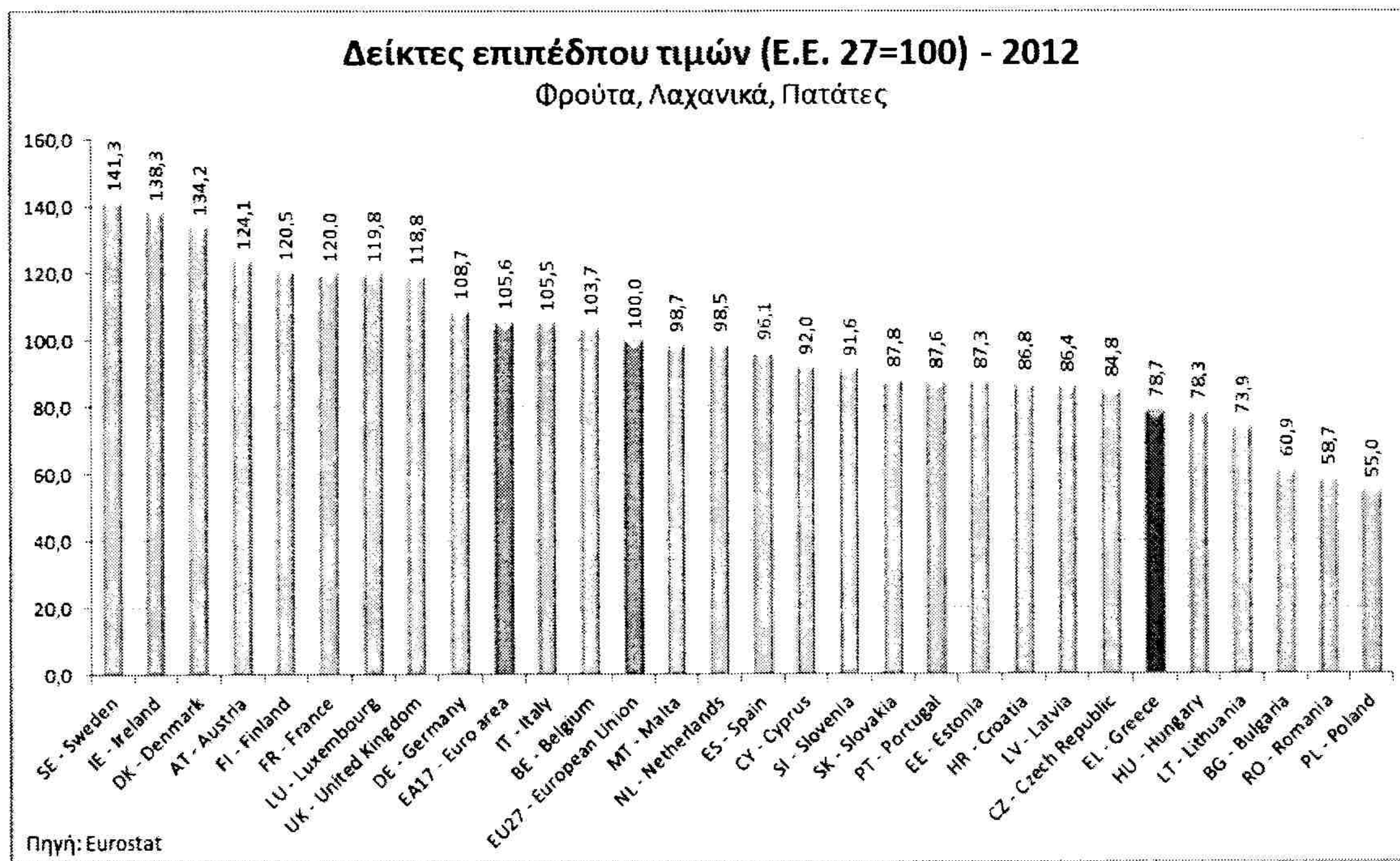
Μεταξύ άλλων ελέγχονται σημεία λιανικής πώλησης (σούπερ μάρκετ, εμπορικά καταστήματα, λαϊκές αγορές, καταστήματα εστίασης κ.α.) για θέματα παραπλάνησης του καταναλωτή, όπως έλλειψη τιμοκαταλόγου, διαφορετική χρέωση από την αναγραφόμενη τιμή, ελλιπή ή ψευδή ενημέρωση σχετικά με την προέλευση του πωλούμενου είδους, το καθαρό βάρος των προϊόντων, εάν το προϊόν που διατίθεται προς πώληση είναι φρέσκο ή κατεψυγμένο, ψευδείς ή παραπλανητικές προσφορές ή εκπτώσεις κλπ. Παράλληλα, ελέγχονται παραγωγικές μονάδες, εισαγωγικές και χονδρεμπορικές επιχειρήσεις για την ορθότητα της πληροφορίας που αναγράφουν στα τιμολόγια τους ή στις ετικέτες των προϊόντων σχετικά με την προέλευσή τους, το καθαρό βάρος ανά τεμάχιο κλπ.

Κατά το χρονικό διάστημα από **01/01/2013** έως **31/12/2013**, τα ελεγκτικά κλιμάκια της Διεύθυνσης Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, διενήργησαν ελέγχους σε **6.041** επιχειρήσεις και επιβλήθηκαν **1.565** διοικητικά πρόστιμα συνολικού ύψους **1.265.900€**. Η ενεργοποίηση και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελεγκτικού μηχανισμού της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή καταδεικνύει την αμετάθετη θέση του Υπουργείου Ανάπτυξης για πλήρη και χωρίς εκπτώσεις εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας και αποσκοπεί στην προστασία τόσο του Έλληνα καταναλωτή όσο και του Έλληνα παραγωγού.

Αναφορικά με τις τιμές των νωπών οπωροκηπευτικών, σύμφωνα με τον Δείκτη Ισότητας Αγοραστικής Δύναμης Καταναλωτή (Purchasing Power Parity Index-PPPI)² της Eurostat, το επίπεδο τιμών λιανικής (Price Level Index) των αγροτικών προϊόντων στην Ελλάδα βρίσκεται για το 2012 (τελευταία επίσημα στοιχεία) **σε πολύ χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης** ενώ μάλιστα η χώρα μας κατατάσσεται στη χαμηλότερη θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης. (βλ. παρακάτω πίνακα)

¹ Σύμφωνα με τον Αγορανομικό Κώδικα και τις Αγορανομικές διατάξεις όπως ίσχυαν μέχρι την ψήφιση του ν.4177/2013 (ΦΕΚ 173/Α/8.8.2013) «Κανόνες ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών»

² Ο δείκτης αυτός παρέχει τη σύγκριση του επιπέδου τιμών κάθε χώρας σε σχέση με τον μέσο όρο της Ε.Ε. (αν ο δείκτης είναι υψηλότερος από 100, η εν λόγω χώρα είναι ακριβότερη σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ, και αντιστρόφως) Η έρευνα καταρτίζεται με βάση ειδικής κοινής μεθοδολογίας της Eurostat και του ΟΟΣΑ και περιλαμβάνει όλες τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες των νοικοκυριών για κατανάλωση (περιλαμβάνει περίπου 2500 καταναλωτικά αγαθά και υπηρεσίες σε 37 ευρωπαϊκές χώρες)

Συμπερασματικά, οι λιανικές τιμές των αγροτικών προϊόντων βρίσκονται σε πολύ **ανταγωνιστικά επίπεδα** σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη, παρότι επηρεάζονται ιδιαίτερα από τις διαχρονικά υψηλές τιμές παραγωγού σε σύγκριση με τις άλλες αγροτικές χώρες της Ε.Ε., λόγω φυσικά και του υψηλού κόστους εισροών. Το γεγονός της **απελευθέρωσης** της συγκεκριμένης αγοράς τον Ιούνιο του 2011, για την οποία ίσχυαν ανώτατα ποσοστά κέρδους, διαφαίνεται ότι συνετέλεσε στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και στο άμεσο ξεφούσκωμα των τιμών.

Συγχρόνως το Υπουργείο Ανάπτυξης, σε συνεργασία με τον Οργανισμό Κεντρικών Αγορών και Αλιείας ΑΕ, προχώρησαν σε δύο δράσεις στήριξης των καταναλωτών προκειμένου να μειωθεί περαιτέρω το κόστος του οικογενειακού προϋπολογισμού για την αγορά των βασικών αγαθών διατροφής.

Από τους πρώτους μήνες του 2013, λειτουργεί η «Αγορά του Καταναλωτή» από την οποία οι καταναλωτές μπορούν να προμηθεύονται λιανικώς οπωροκηπευτικά από την Κεντρική Αγορά Αθηνών καθώς και όλα τα είδη τροφίμων (ψάρια, κρέατα, τυροκομικά, έλαια κλπ) σε τιμές χονδρικής. Η πρωτοβουλία αυτή εκτός από τα νοικοκυριά, βοηθά στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού, που αποτελεί κεντρικό στόχο του Υπουργείου, δημιουργώντας ιδιαίτερα **ανταγωνιστικές συνθήκες στην ευρύτερη αγορά** με αποτέλεσμα την βελτίωση της ποιότητας και τη συμπίεση των τιμών προς όφελος των καταναλωτών.

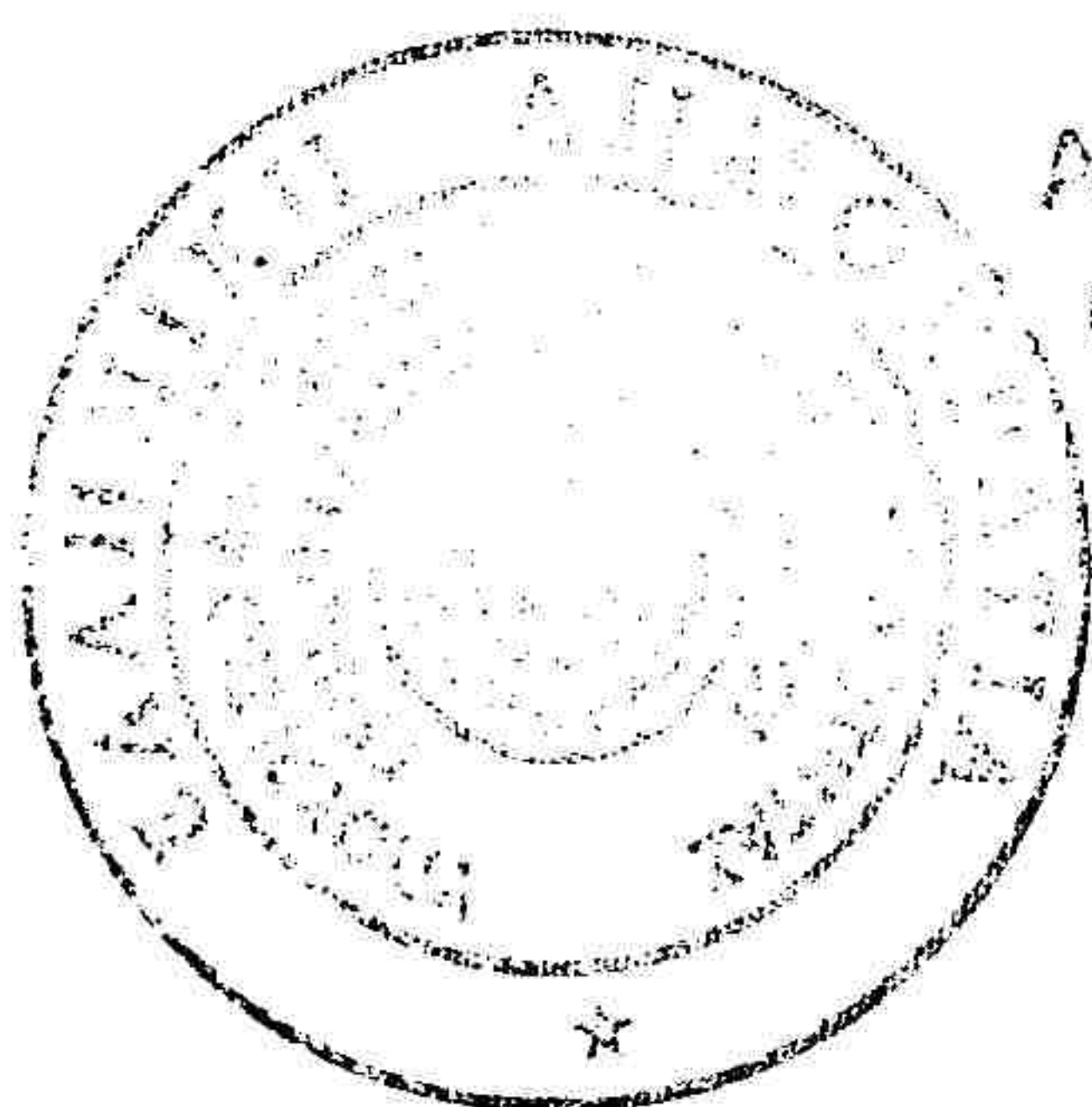
Παράλληλα από τον Σεπτέμβριο 2013, τέθηκε σε εφαρμογή μέσα από τη δικτυακή πύλη του Οργανισμού (www.okaa.gr), η δυνατότητα στους παραγωγούς (είτε ομάδες παραγωγών είτε μεμονωμένα) να προωθούν επικοινωνιακά, τις παραγόμενες ποσότητες τους και να συναλλάσσονται απ' ευθείας με ενδιαφερόμενους αγοραστές για τα προϊόντα τους. Με αυτόν τον τρόπο δίνεται η επιλογή στους Έλληνες παραγωγούς να προωθούν τα προϊόντα που παράγουν απευθείας σε υποψήφιους εμπόρους της εγχώριας και παγκόσμιας αγοράς, αλλά και σε ομάδες καταναλωτών με αποτέλεσμα να διεισδύουν σε νέες αγορές, μειώνοντας παράλληλα το κόστος τοποθέτησης των προϊόντων τους.

Τέλος, σημαντικό κομμάτι στη λειτουργία του ανταγωνισμού, αποτελεί η **ενδυνάμωση του καταναλωτή**. Οι καταναλωτές, έχοντας ως βασική αρχή της κατανάλωσης τη σύγκριση τιμών και όντας ορθολογικοί, είναι σε θέση να **επηρεάζουν καταστάσεις και να ασκούν πίεση στις τιμές** αποτελώντας **ισχυρό κρίκο στη διαδικασία διαμόρφωσης τους**. Το Υπουργείο Ανάπτυξης στην προσπάθεια του για πλήρη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των καταναλωτών δίνει την δυνατότητα στον καταναλωτή μέσω της αξιοποίησης του Παρατηρητηρίου Τιμών (www.e-prices.gr), αλλά και άλλων παρόμοιων εφαρμογών, να

συγκρίνει τις τιμές των προϊόντων ανά σημείο πώλησης και να διαμορφώνει ξεκάθαρη εικόνα για το επίπεδο των τιμών.

Επιπλέον σας επισυνάπτουμε το με αριθ. πρωτ. 349/23-01-2014 σχετικό με το θέμα έγγραφο της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΟΔΗΓΙΑ ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ

Μ.Θ. Χάρη

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΚΟΡΔΑΣ

ΕΠΕΙΓΟΝ

[Αποστολή με τηλεομοιοτυπία]

Γενική Δ/ση Ανταγωνισμού
Δ/ση Νομικής Τεκμηρίωσης
Κότσικα 1Α & 28ης Οκτωβρίου,
104.34 Αθήνα
Πληροφ.: Γ. Μυλωνάκης
Τηλεφ.: 210-88.09.226
Τηλεομ.: 210-88.09.132
Ηλ.Δ/ση: gmylom@epant.gr
Ιστοσελ.: www.epant.gr

Αθήνα, 23 Ιανουαρίου 2014

Αριθ. Πρωτ.: 349.

Προς

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ,
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ &
ΔΙΚΤΥΩΝ
Γ. Γ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ**

Υπόψη κας Μ. Θεοχάρη

Τηλ. : 210-38.37.150

Τηλεομ. : 210-38.37.843

Θέμα: Μέτρα για την αντιμετώπιση του ανοίγματος μεταξύ τιμών παραγωγού-καταναλωτών στα αγροτικά προϊόντα

Σχετ.: Το υπ' αρ. πρωτ. Β13-7/14.01.2014 έγγραφό σας, το οποίο αφορά στην υπ' αρ. πρωτ. 5322/10.01.2014 Ερώτηση κ. Ιωάννου Κουτσούκου.

Σχετικά με την ανωτέρω Ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννου Κουτσούκου, έχουμε την τιμή να σας εκθέσουμε τα ακόλουθα:

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α.) έχει ως αποκλειστική αρμοδιότητα την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3959/2011 «Προστασία του Ελεύθερου Ανταγωνισμού», καθώς και των διατάξεων των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), οι οποίες εφαρμόζονται επί επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων. Ειδικότερα, επιλαμβάνεται, κατά τη σειρά των προτεραιοτήτων της ¹, υποθέσεων κατόπιν τεκμηριωμένης καταγγελίας ή αυτεπαγγέλτως, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις:

¹ Βλ. την υπ' αριθμ. 525/VI/2011 απόφαση της Ε.Α. που καθορίζει τα κριτήρια της κατά προτεραιότητα εξέτασης των υποθέσεων και των στρατηγικών στόχων, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατ' άρθρο 14 παρ. 2 εδ. ιδ' περ. αα του ν.3959/2011, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ε.Α.

- διερεύνησης ενδεχόμενης συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής μεταξύ επιχειρήσεων ή απόφασης ενώσεως επιχειρήσεων που έχει ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ, ή
- διερεύνησης ενδεχόμενης καταχρηστικής εκμετάλλευσης από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις της δεσπόζουσας θέσης τους στην αγορά, κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 του Ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 102 ΣΛΕΕ.

Η Ε.Α. στο πλαίσιο των ανωτέρω αρμοδιοτήτων της, ερευνά τυχόν αντιανταγωνιστικές συμπεριφορές επιχειρήσεων μέσα από ελέγχους που διενεργεί κατόπιν καταγγελίας ή αυτεπαγγέλτως, ενώ πραγματοποιεί και σειρά δομικών παρεμβάσεων, όπως η πρόσφατη κλαδική μελέτη των οπωροκηπευτικών, την οποία επικαλείται ο αξιότιμος ερωτών Βουλευτής. Στην εν λόγω κλαδική έρευνα και στη συνοπτική παρουσίαση των βασικών συμπερασμάτων της ρητά αναφέρεται ότι πρωταρχικός στόχος ήταν η διερεύνηση των συνθηκών ανταγωνισμού στην παραγωγή, εμπορία, διανομή και λιανική πώληση νωπών οπωροκηπευτικών, για τη χρονική περίοδο από το 2005 έως και το 2011.

Ειδικότερα, εξετάστηκε η οργάνωση και αποτελεσματικότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας των νωπών οπωροκηπευτικών, η διαμόρφωση και διακύμανση των τιμών, του κόστους και των περιθωρίων κέρδους στα διάφορα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας, καθώς και ο βαθμός μετακύλισης των τιμών από το επίπεδο του παραγωγού έως το επίπεδο του καταναλωτή.

Η εν λόγω μελέτη η οποία κατέληξε στη διαπίστωση ότι η εφοδιαστική αλυσίδα των οπωροκηπευτικών δεν είναι αποτελεσματική σε σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, προτείνει συγκεκριμένα μέτρα / τρόπους για τη βελτίωση της λειτουργίας της, όπως η ενίσχυση των συλλογικών δομών των παραγωγών, η συμπλήρωση του ρυθμιστικού πλαισίου για τη λειτουργία των δημοπρατηρίων και ο εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για νέες δομές παραγωγής, καθώς και για τις τοπικές δομές πώλησης και διακίνησης οπωροκηπευτικών, άρση σειράς ρυθμιστικών εμποδίων και εκσυγχρονισμό της κείμενης νομοθεσίας(π.χ. ΟΚΑΑ, λαϊκές αγορές, φολολόγησης), κ.λπ.

Η βελτίωση της λειτουργίας της εν λόγω εφοδιαστικής αλυσίδας, μέσω και των προτάσεων της κλαδικής μελέτης της Επιτροπής, αποσκοπεί και στην εξάλειψη, αν είναι δυνατό, των στρεβλώσεων που προκαλούνται στον ανταγωνισμό από την έλλειψη διαπραγματευτικής δύναμης των παραγωγών (κυρίως λόγω του κατακερματισμού τους).

Για τα λοιπά που ο κ. Βουλευτής αναφέρει στην Ερώτηση του, όπως φαινόμενα δεσπόζουσας θέσης, εναρμονισμένες πρακτικές κλπ στον εν λόγω κλάδο, είναι γνωστό ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποζητά και επιδιώκει τη συνεργασία όσων

διαθέτουν στοιχεία ή πληροφορίες που μπορούν να αξιοποιηθούν στις έρευνες της. Ως εκ τούτου, παρακαλείται ο κ. Βουλευτής στην περίπτωση που διαθέτει ο ίδιος προσωπικά ή εκπροσωπούμενοι παραγωγοί σχετικά στοιχεία ή πληροφορίες να τα θέσει υπόψη της Επιτροπής προκειμένου να αξιολογηθούν αρμοδίως.

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Κυριτσάκης

Ακριβές αντίγραφο
Ο Προϊστάμενος

Γ. Μυλωνάκης